

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Maahanmuutto Suomeen

1/2023

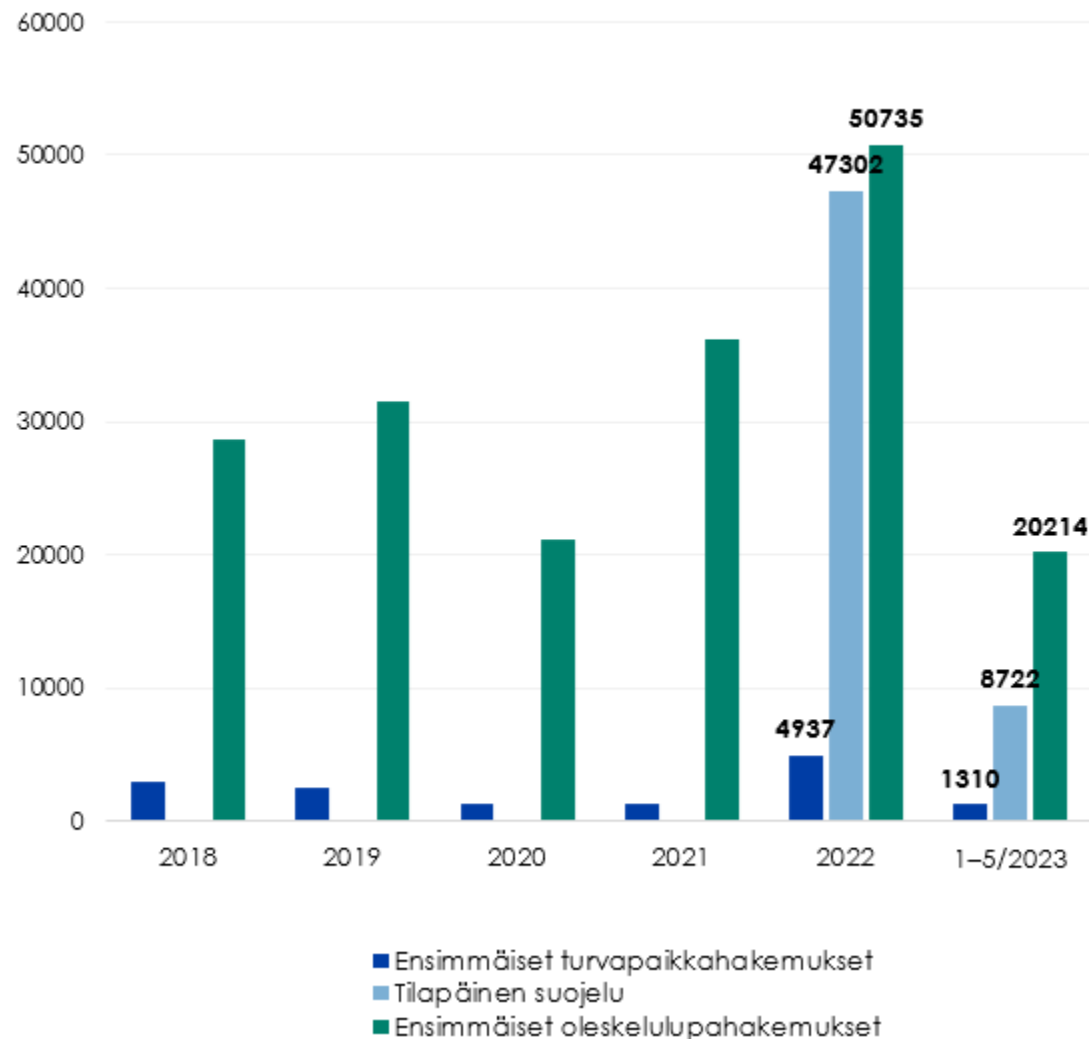
Sisällysluettelo

- Maahanmuutto Suomeen jatkuu korkealla tasolla
- Työperäinen maahanmuutto
- Opiskelijat
- Perheenjäsenet
- Kansainvälinen suojelu
- Tilapäinen suojelu

Maahanmuutto Suomeen jatkuu korkealla tasolla

- Maahanmuuttoviraston hakemusmäärät ovat pysyneet korkeina alkuvuodesta 2023. Hakemusmäärät ovat kuitenkin tasaantuneet viime vuoteen verrattuna.
- Maahanmuuton kasvu muodostuu pääasiassa työn ja opiskelun perusteella Suomeen muuttavista sekä heidän perheenjäsenistään.
  - Erityisesti opiskelijoiden oleskelulupahakemusten määrä on ollut ennätyskorkea.
- Vuoden 2023 ensimmäisinä kuukausina työperusteisia oleskelulupahakemuksia jätettiin enemmän kuin vuosina 2018–2021. Hakemusmäärä ei kuitenkaan yllä vuoden 2022 lukemiin.
  - Työperusteisten oleskelulupahakemusten kasvua selittää muun muassa työikäisen väestön pieneneminen ja työvoimapula.
  - Sosiaali- ja terveysalan kansainvälisten rekrytointien lisääntyminen näkyy työntekijöiden oleskelulupahakemusten (TTOL) määrässä.
- Euroopassa voimakkaasti kasvaneet kansainvälisen suojelun hakemusmäärät eivät näy Suomessa. Alkuvuoden 2023 hakemusmäärät ovat olleet vuosien 2017–2018 tasolla.
- Tilapäisen suojelun hakemusmäärä kääntyi laskuun loppuvuodesta 2022.
  - Vaikka hakemusmäärä on pysynyt matalana, sodan aiheuttaman muuttoliikkeen odotetaan jatkuvan vielä vuosien 2023 ja 2024 ajan.

Hakemusmäärän kehitys 2018–2023

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

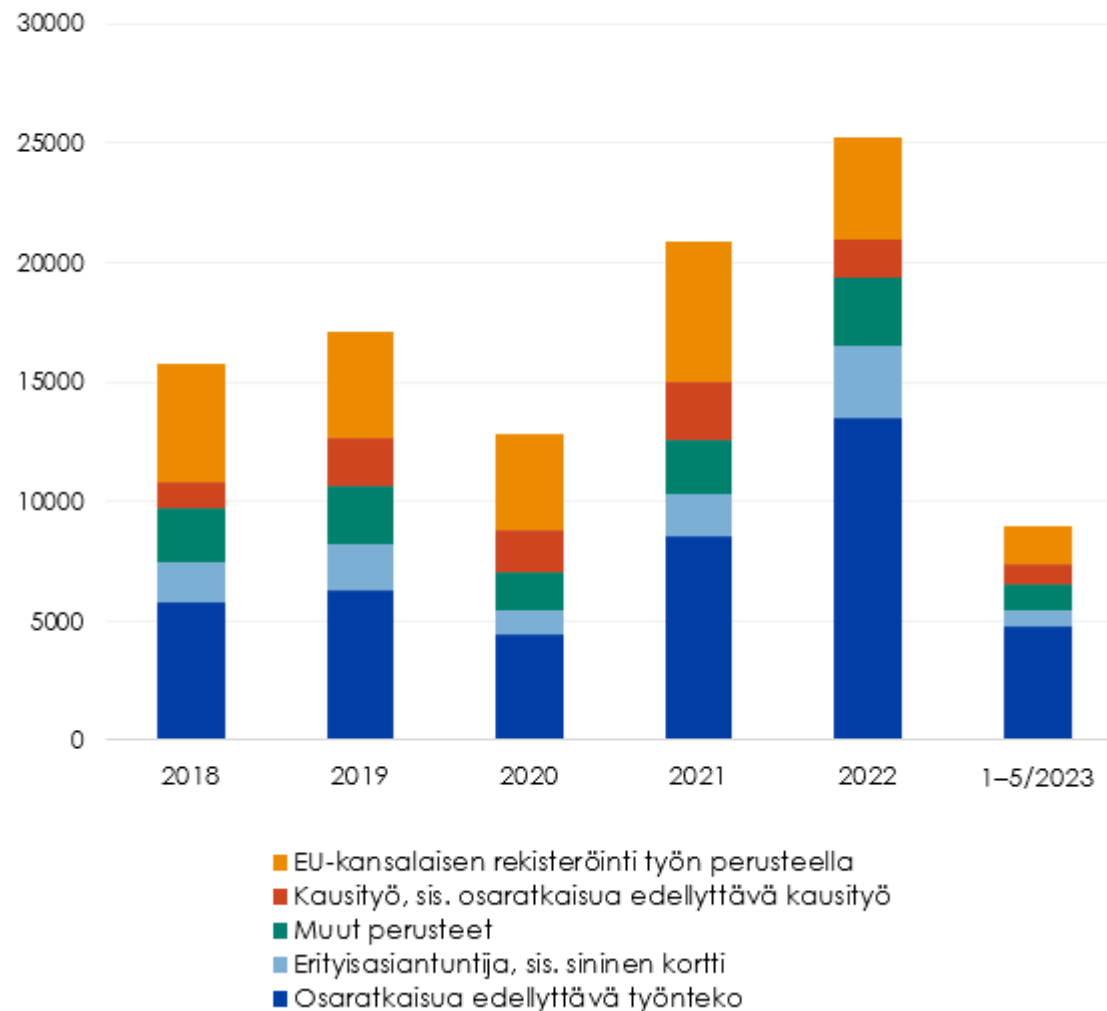
Työperäinen maahanmuutto

Työperäinen maahanmuutto lisääntynyt voimakkaasti

- Työperusteisten oleskelulupahakemusten määrä on kasvanut tasaisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Suurin nousu on tapahtunut koronapandemian jälkeisinä vuosina.
  - Kasvu on muodostunut pääasiassa työntekijöiden hakemuksista (TTOL), joihin vaaditaan TE-toimiston tekemä osapäätös.
  - Vuonna 2022 TTOL-hakemusten osuus oli 65 % kaikista työperusteisista oleskelulupahakemuksista.
- Hakemuserän kasvun taustalla on vaikuttanut mm.
  - Työkäisen väestön pieneneminen
  - Kohtaanto-ongelma ja toimialakohtainen työvoimapula
  - Kansainvälisen rekrytointiverkostojen kehittyminen ja vakiintuminen sekä yritysten oman aktiivisuuden ja osaamisen kasvu kansainvälisissä rekrytoinneissa
- Ulkomaisen työvoiman kasvu muodostuu Suomessa kolmansien maiden kansalaisista, koska EU-alueelta saatavan työvoiman määrä on rajallinen.¹ Vuoden 2021 hakemuspiikkiä lukuun ottamatta EU-kansalaisten työperusteisten rekisteröintihakemusten määrä on pysytellyt vuosittain reilussa 4000 hakemuksessa.
- Työperusteisten oleskelulupahakemusten määrä on laskenut vuoden 2023 alun aikana ennätykselliseen vuoteen 2022 verrattuna. Arvion mukaan vuoden kokonaishakemusmäärä kuitenkin ylittää vuosien 2018–2021 tason.
- EU-kansalaisten työperusteisten rekisteröintihakemusten määrä on pysynyt vuoden 2023 alussa viime vuoden tasolla.

Ensimmäiset työperusteiset oleskelulupa- ja rekisteröintihakemukset 2018–2023

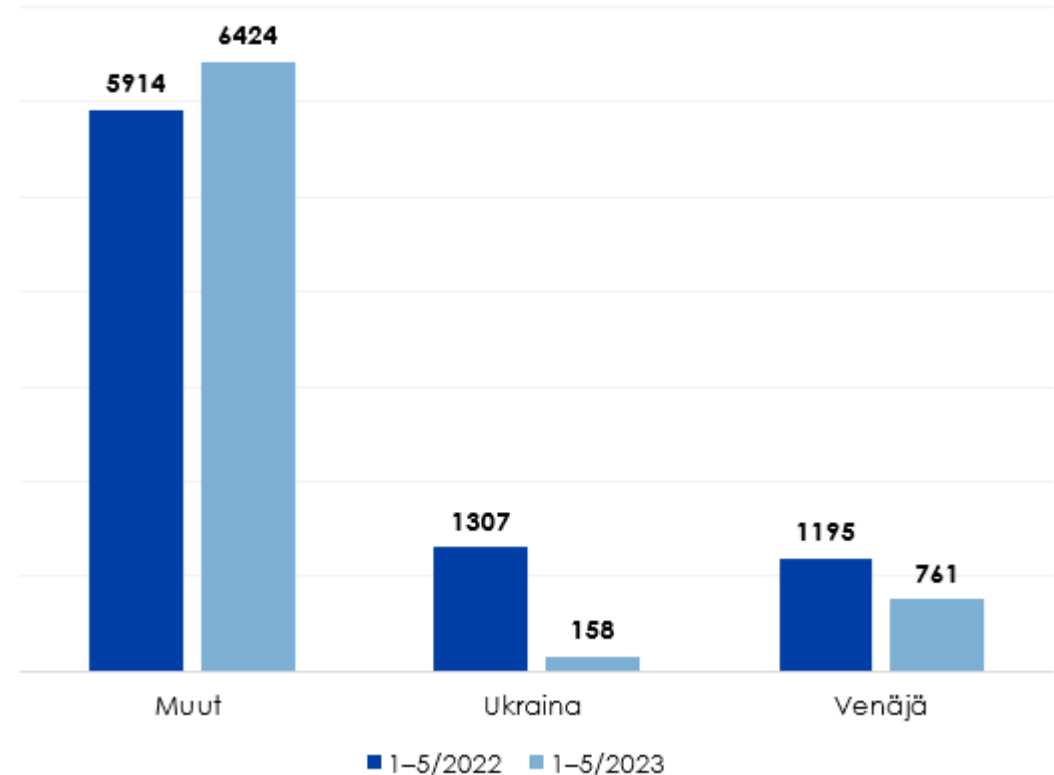

1. [Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta 2035 \(valtioneuvosto.fi\)](https://www.valtioneuvosto.fi/koulutus-ja-tyo-perusteisen-maahanmuuton-tiekartta-2035)

Työperusteisten oleskelulupahakemusten määrän kasvun pysähtymisen syynä Ukrainan sota

- Vuonna 2021 alkanut työperusteisten oleskelulupahakemusten määrän voimakas kasvu pysähtyi loppuvuodesta 2022.
- Vuoden 2023 alussa ensimmäisiä työperusteisia oleskelulupahakemuksia jätettiin yhteensä 7343.
  - Hakemusmäärät ovat jääneet noin 13 % vuoden 2022 vastaavasta ajankohdasta.
- Hakemusmäärän laskun taustalla on erityisesti Ukrainan sota, jonka myötä ukrainalaisten jättämien työlupahakemusten määrä romahti. Myös Venäjän kansalaisten hakemusmäärä on tasaantunut vuoden 2023 alkupuolella.
  - Venäjän kansalaisten yleisimmät hakemuserusteet ovat osaratkaisua edellyttävän työnteko, erityisasiantuntija tai kasvuyrittäjä.
- Muiden kuin Ukrainan tai Venäjän kansalaisten hakemusmäärät ovat nousseet viime vuodesta.

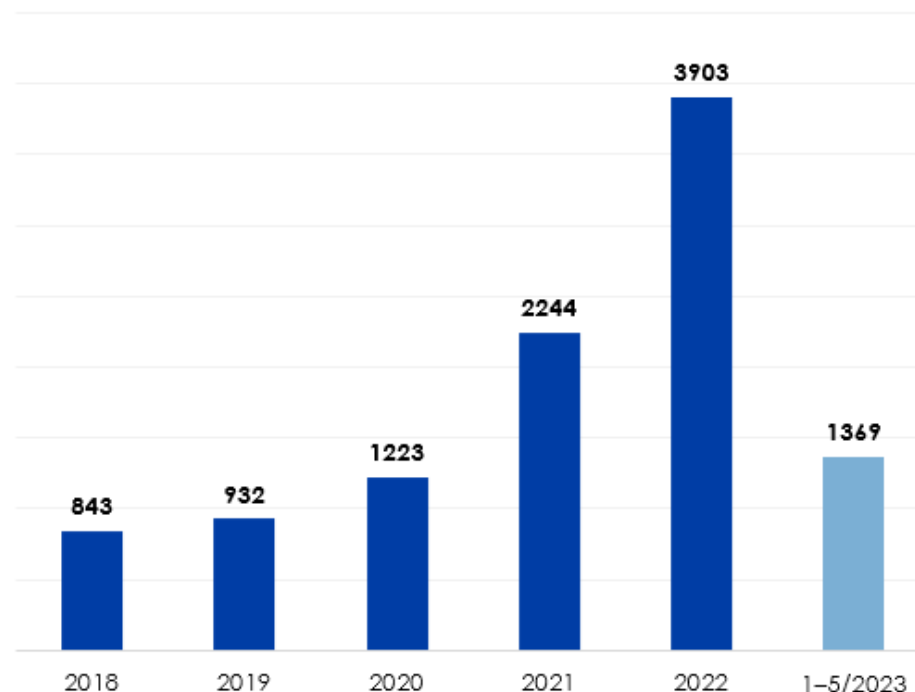
Ensimmäiset työperusteiset oleskelulupahakemukset kansalaisuuksittain, tammi-toukokuu 2022–2023

Rakennusalalle tehtyjen myönteisten osapäätösten määrä tasaantunut

- Vuonna 2022 rakennusalalle tehtiin ennätysmäärä myönteisiä osapäätöksiä*. Päätöksiä tehtiin yhteensä yli 3 900.
- Talouden hidastuminen ja korkojen nousu² ovat näkyneet alkuvuonna 2023 rakennus-, korjaus- ja valmistusalalle tehtyjen myönteisten osapäätösten laskuna.
- Arviona on, että pienestä notkahduksesta huolimatta rakennusalan myönteisten osapäätösten kokonaismäärä ylittää kuluvana vuonna vuosien 2018–2021 tason.
- Keskeisimmät kansalaisuudet rakennusalalle myönnettyjen osapäätösten osalta ovat Uzbekistan, Kosovo ja Venäjä.
  - Kyseiset kolme kansalaisuutta muodostavat noin 47 % myönteisistä osapäätöksistä.

Rakennusalalle tehdyt myönteiset osapäätökset
2018–2023

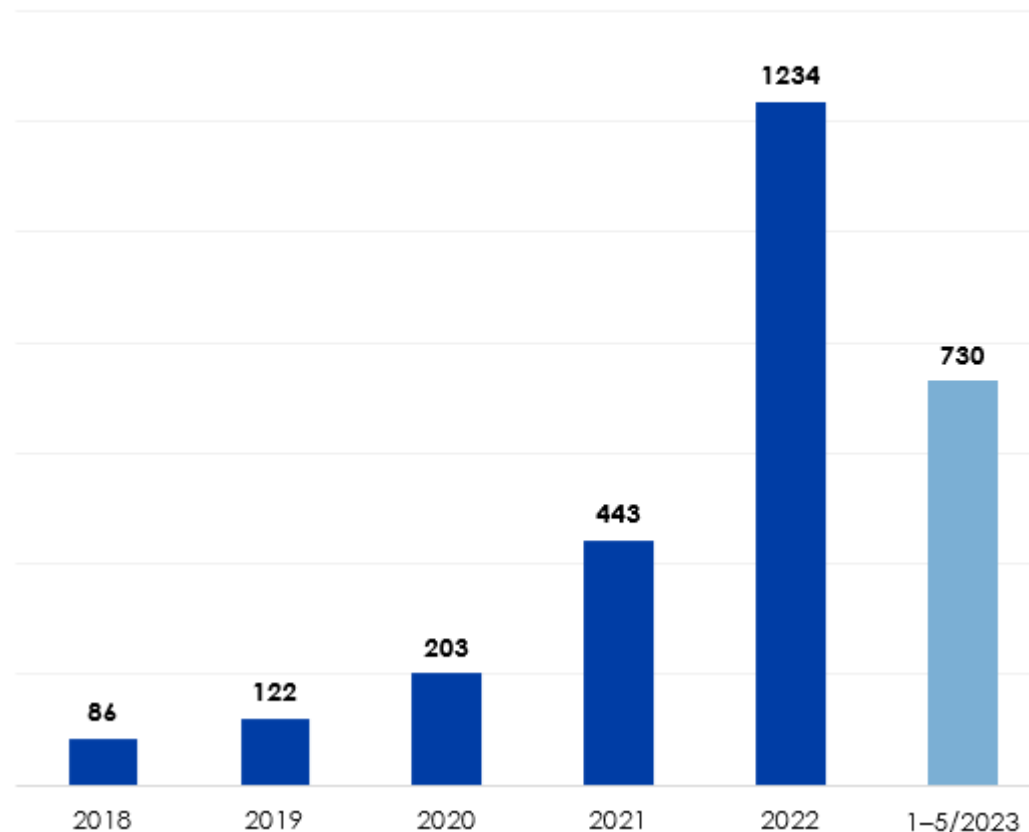

*TE-toimisto tekee työntekijän oleskelulupahakemukseen ensin kokonaisharkintaan perustuvan osapäätöksen. Kokonaisharkinta sisältää työvoiman saatavuuden ja työsuhteen ehtojen arvioinnin sekä työnantajan edellytysten selvittämisen. Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää myönteistä osapäätöstä.

Sosiaali- ja terveysalalle rekrytoidaan aikaisempaa enemmän kansainvälisiä osaajia

- Sosiaali- ja terveysalalle tehtyjen myönteisten osapäätösten määrä on ollut voimakkaassa kasvussa viime vuosina.
- Vuonna 2023 toukokuuhun mennessä myönteisiä osapäätöksiä oli tehty 730. Tasaisella hakemustahdilla myönteisten päätösten määrä nousee yli 1700 ylittäen näin viime vuoden ennätyksen.
- Kasvun taustalla on hoitajapula ja yritysten kansainvälisten rekrytointien lisääntyminen.
- Vuoden 2023 alkupuolella myönteisiä osapäätöksiä tehtiin eniten Filippiinien kansalaisille. Heidän osuutensa oli 79%.
  - Työperäinen maahanmuutto Filippiineiltä Suomeen on kasvanut nopeasti viimeisten viiden vuoden aikana. Vuonna 2022 filippiiniläisten hakemuskäärä kasvoi melkein kolminkertaiseksi vuoteen 2021 verrattuna.
- Suurin osa hakijoista työskentelee joko avustavina hoitotyöntekijöinä tai lähihoitajina sosiaali- ja terveysalalla.

Sosiaali- ja terveysalalle tehdyt myönteiset osapäätökset 2018–2023

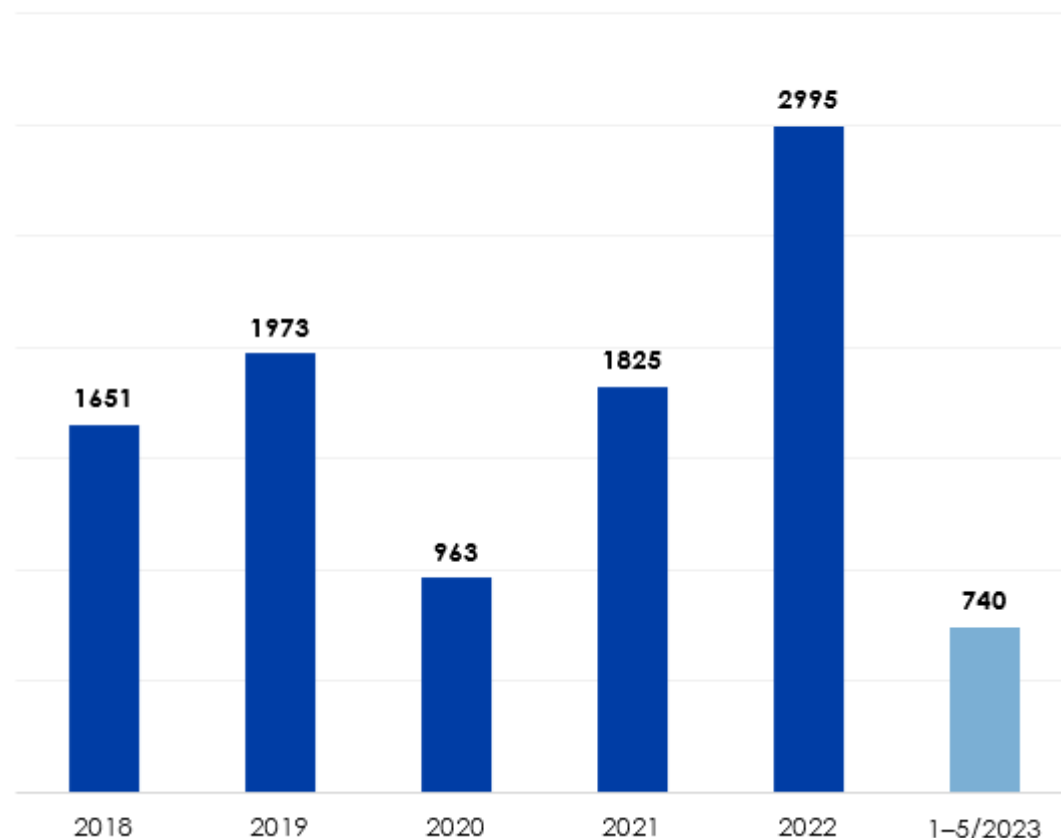

Erityisasiantuntijoiden määrä laskenut viime vuoteen verrattuna

- Erityisasiantuntijoiden määrä oli vuonna 2022 poikkeuksellisen korkealla tasolla. Hakemuksia jätettiin lähes 3 000. Korkean hakemuskokouksen taustalla oli erityisesti Venäjän kansalaisten hakemuskokouksen kasvu (1 111 hakemusta).
  - Venäjän kansalaiset jättivät ennätysmäärän hakemuksia Ukrainan sodan alkamisen seurauksena.
- Vuoden 2023 alun aikana jätettyjen hakemusten määrän perusteella voidaan olettaa, että vuoden kokonaishakemuskokouksen jää vuoden 2022 ennätyskokoista tasoa matalammaksi.
  - Jos uusia hakemuksia jätetään tasaiseen tahtiin, jää vuoden kokonaishakemuskokouksen noin 1 800 hakemukseen, joka heijastelee vuoden 2021 tasoa.
- Erityisasiantuntijoiden kansalaisuusjakauma on pysynyt tasaisena viime vuotta lukuun ottamatta. Intian kansalaiset ovat pysyneet suurimpana hakijaryhmänä vuosina 2018–2021 ja 2023.
- Suurin osa vuonna 2022 ja 2023 myönnettyjen oleskelulupien saajista työskentelee teknologiateollisuuden parissa.

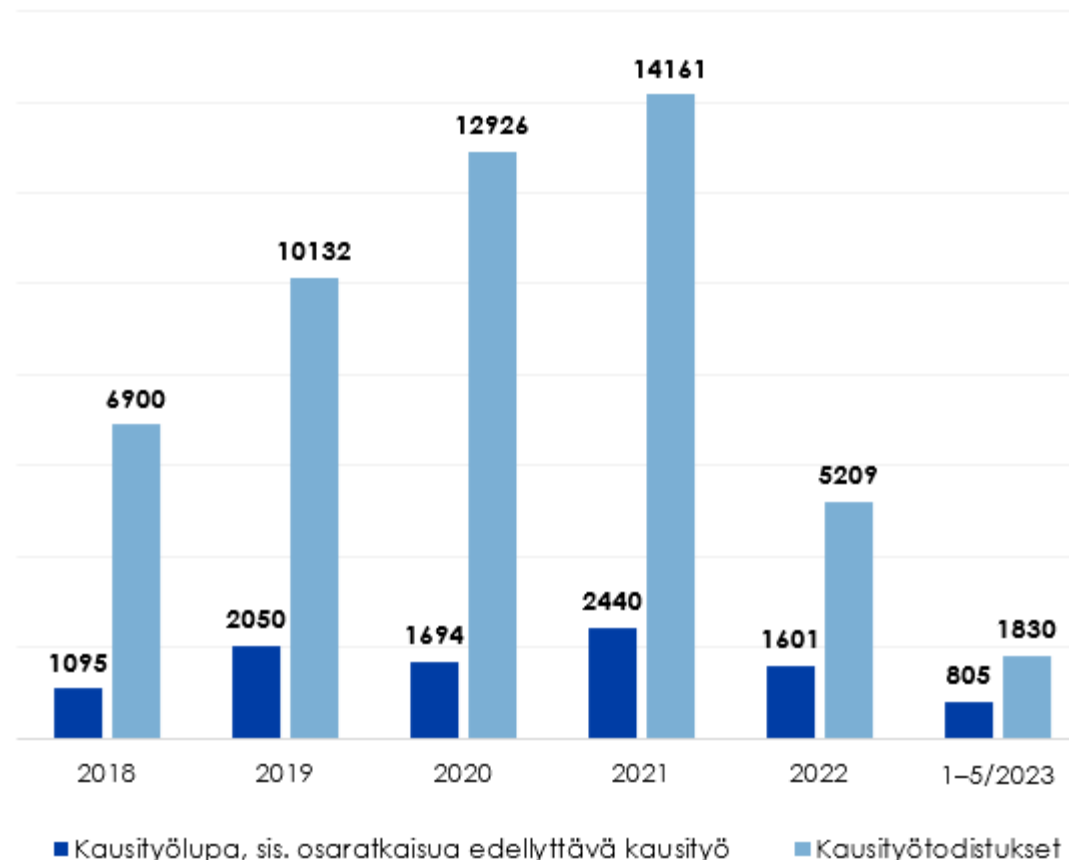
Erityisasiantuntijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset 2018–2023

Ukrainan sota romahdutti kausityöhön tulevien määrän

- Ennen Ukrainan sotaa suurin kausitöihin tuleva ryhmä oli Ukrainan kansalaiset, joista enemmistö tuli Suomeen kausityötodistuksella*.
- Ukrainan sodan myötä kausityötodistushakemusten määrä on laskenut merkittävästi. Hakemuksia tuli vuoden 2023 alussa 1830.
  - Selvästi suurimpana kansalaisuusryhmänä hakijoissa oli edelleen Ukraina (1633 hakemusta).
- Suomessa oleskelevat ukrainalaiset voivat työskennellä kausitöissä myös tilapäisen suojelun takaaman työntekooikeuden turvin, joten hakemuskäärä ei anna todellista kuvaa kausityön parissa työskentelevien ukrainalaisten määrästä.
- Kausityöhön liittyviä oleskelulupahakemuksia jätettiin vuoden 2023 alussa 805. Määrä on hieman alhaisempi kuin vuoden 2022 alussa.
  - Eniten oleskelulupahakemuksia jättivät Kambodžan ja Vietnamin kansalaiset.

Kausityön oleskelulupa- ja todistushakemukset 2018–2023

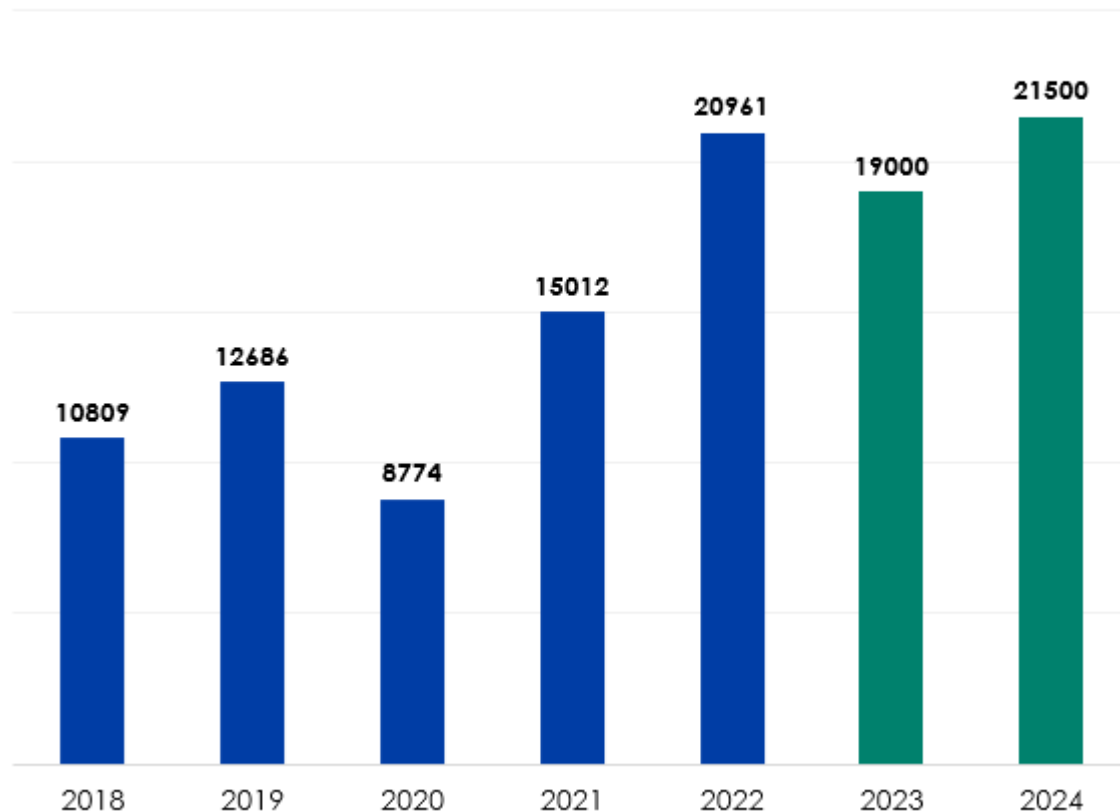

* Kausityötodistus voidaan myöntää enintään 90 vrk työskentelevälle viisumivapaasta maasta tulevalle hakijalle. Yli 3 kk kestävä kausityö edellyttää oleskeluluvan myöntämistä. Kausityötä tehdään maatalous- ja matkailualalla.

Työperäinen maahanmuutto pysyy korkealla tasolla

- Suomen väestön vanheneminen ja kohtaanto-ongelma muodostavat kysynnän työperäiselle maahanmuutolle.
- Vuoden 2023 kokonaishakemusmäärän arvioidaan jäävän viime vuotta matalammaksi talouden kasvun hidastumisen³ ja Ukrainan sodan vuoksi.
- Hakemusmäärän arvioidaan ylittävän 21 000 hakemuksen rajan vuoden 2024 aikana.
  - Hakemusmäärän kasvua tukee mm. sosiaali- ja terveysalan työvoimapula.
  - Mahdollinen korkotason lasku ja suhdanteen kääntyminen voivat nostaa rakennusalan hakemusmääriä.
- Pidemmällä aikavälillä työlupahakemusten määrän kasvun odotetaan jatkuvan voimakkaana väestön ikääntyessä. Tärkeitä tekijöitä kasvussa ovat yritysten aktiivisuus ja kansalliset toimenpiteet.
- Työlupahakemuksien hakemusmäärän kehittymiseen tulee vaikuttamaan mahdolliset lainsäädännön muutokset, kuten toimeentuloedellytyksen nostaminen.

Ensimmäisten työperusteisten oleskelulupahakemusten toteuma 2018–2022 ja arvio 2023–2024

3. <https://www.suomenpankki.fi/fi/media-ja-julkaisut/tiedotteet/2023/suomen-pankin-valiennuste-talous-talviharroksessa/>

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

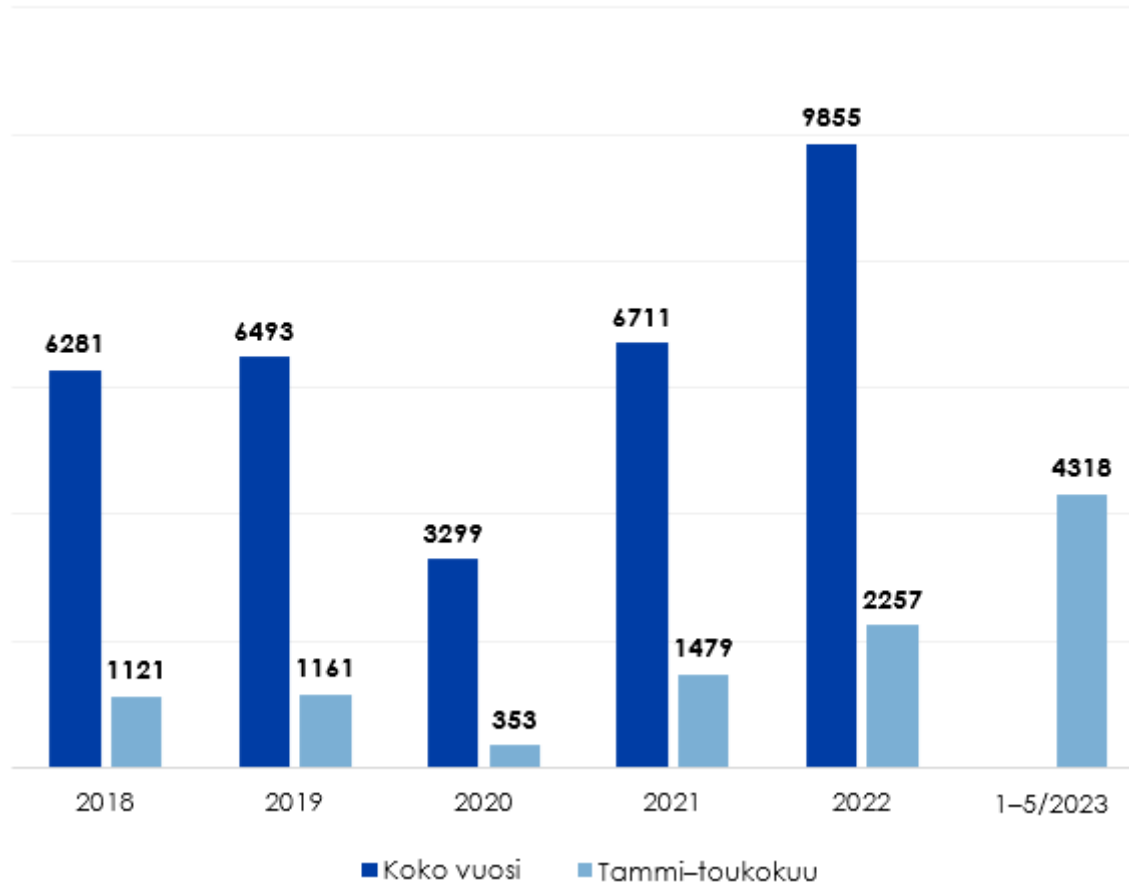
Opiskelijat

Opiskelijoiden ensimmäisten oleskelulupahakemusten määrä kasvaa voimakkaasti

- Ennen koronapandemiaa opiskelijoiden ensimmäisten oleskelulupien hakemismäärä pysyi pitkään suhteellisen tasaisena. Vuonna 2022 hakemismäärä nousi kuitenkin ennätyskallisen korkeaksi. Hakemuksia jätettiin ennätystahtiin myös vuoden 2023 alussa.
- Hakemismäärän kasvun taustalla on vaikuttanut mm.:
  - Opiskelija- ja tutkijalakia koskeva lainsäädäntömuutos (4/2022) mahdollisti oleskeluluvan myöntämisen koko opintojen ajalle
  - Marinin hallituksen (2019–2023) tavoite kolminkertaistaa ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä 15 000 opiskelijaan vuoteen 2030 mennessä lisäsi aktiivisia toimenpiteitä opiskelijoiden houkuttelemiseksi⁴
    - Esim. Talent Boost -ohjelma sekä opetus- ja kulttuuriministeriön ns. Team Finland Knowledge -erityisasiantuntijat edustustoissa
  - Koronapandemian vuoksi opintonsa etänä aloittaneiden tai aloitusta lykänneiden muutto Suomeen vuodesta 2022 lähtien
  - Lähtömaiden kiristynyt talous- tai turvallisuustilanne näkyy mm. haluna hakeutua ulkomaille opiskelemaan (esim. Sri Lanka)⁵
  - Oppilaitosten omien ulkomaalaisille opiskelijoille suunnattujen tilauskoulutusten ja muiden ei-tutkintoon johtavien koulutusten määrän lisääntyminen⁶

Opiskelijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset 2018–2023

⁴ [Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta 2035 \(valtioneuvosto.fi\)](#)

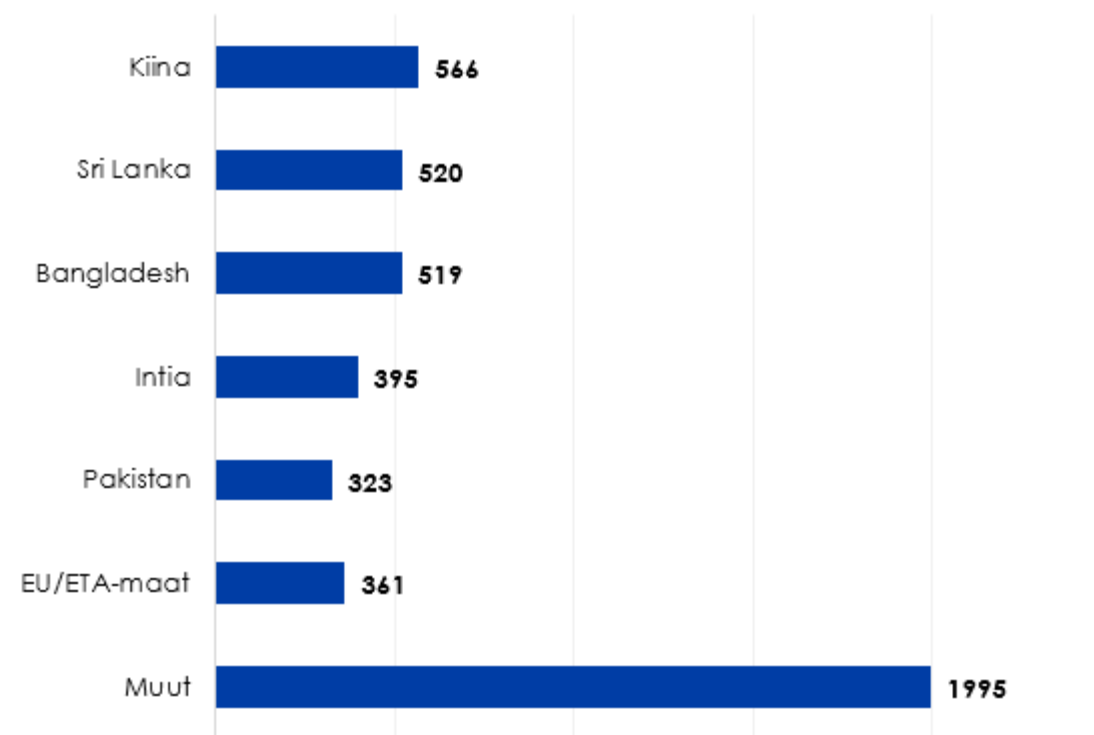
⁵ Maahanmuuttoviraston maatietopalvelu [kyselyvastaus545_srilanka.docx \(live.com\)](#)

⁶ [Selvitys suomalaisen koulutusviennin taloudellisesta arvosta \(oph.fi\)](#)

Keskeisimmät kansalaisuudet hakemusten taustalla

- Vuoden 2023 alussa suurimmat hakijakansalaisuudet olivat Kiina, Sri Lanka, Bangladesh, Intia ja Pakistan. Kyseiset kansalaisuudet muodostivat yhteensä 54 % kaikista oleskelulupahakemuksista.
- Hakemusmäärät ovat kasvaneet erityisesti Bangladeshin, Intian ja Sri Lankan kansalaisten osalta. Sri Lanka nousi ensimmäisen kerran kansalaisuuksien TOP10-listaan vuonna 2022.
  - Srilankalaisten kasvaneen hakemusmäärän taustalla voi vaikuttaa maan heikentynyt talous- ja turvallisuustilanne. Samanaikaisesti Etelä-Aasiaan keskitettyjen aktiivisten opiskelijoiden houkuttelutoimien ja edustustoverkoston kattavuuden parantamisen voidaan olettaa heijastuvan hakijoiden kansalaisuusjakaumaan.
  - Ulkomaisten opiskelijoiden houkuttelutoimet voivat jatkossa edelleen muuttaa kansalaisuusjakaumaa. Talent Boost -ohjelman uusina avauksina: Head of Talent Boost India 1/2023; Talent Manager Brasilia ja Vietnam 1/2023 sekä Turkki 2/2023.⁷
- Hakijamäärät korkeakoulujen vieraskieliseen koulutukseen ovat olleet laskussa EU-alueelta.⁸ Eniten opiskelijoiden rekisteröintihakemuksia vuoden 2023 alussa jättivät Ranskan, Saksan ja Italian kansalaiset.
- Aikaisempina vuosina TOP10 kansalaisuuksiin lukeutuneet Etelä-Korea, Yhdysvallat ja Japani eivät vuonna 2022 tai alkuvuodesta 2023 sisältyneet TOP10 kansalaisuuksiin. Hakemusmäärien maltilliseen tasoon on voinut vaikuttaa maiden tiukat koronarajoitukset vielä vuonna 2022.

Opiskelijoiden hakemusten kansalaisuusjakauma tammi-toukokuu 2023

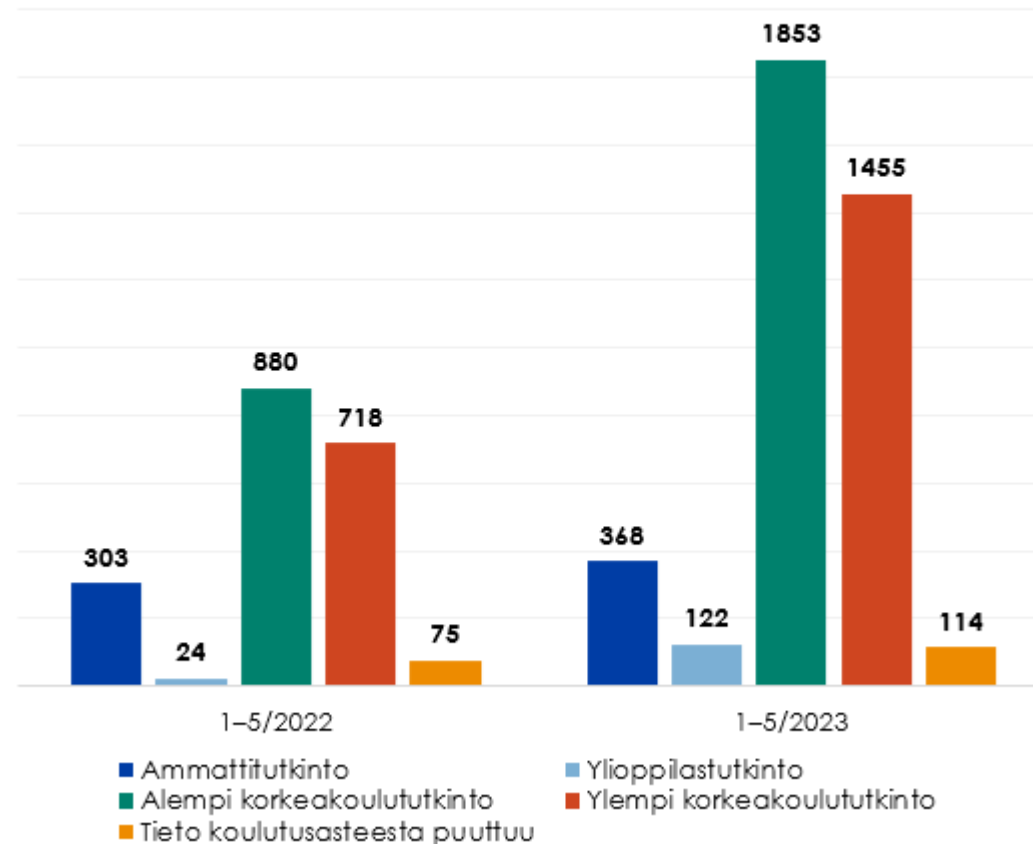
7. <https://tem.fi/talent-boost>

8. [Opetushallinnon tilastopalvelu \(vipunen.fi\)](https://www.vipunen.fi)

Alkuvuoden oleskelulupahakemuksissa korostuivat ammattikorkeakouluopiskelijat

- Vuoden 2023 alussa opiskelijan oleskelulupaa hakevista selkeä enemmistö oli tutkinto-opiskelijoita. Heidän osuutensa kaikista hakijoista oli 90 %.
  - Lopuilla hakijoista Suomeen muuton syy oli vaihto-opiskelu tai muiden ei-tutkintoon johtavien opintojen suorittaminen.
- Opiskelijoiden kokonaishakemusmäärän kasvu heijastuu kaikille koulutusasteille.
  - Selkeä enemmistö Suomeen hakeutuvista opiskelijoista on kuitenkin korkeakouluopiskelijoita.
- Hakemusmäärien perusteella on havaittavissa kasvua myös toiselle asteelle suuntavien opiskelijoiden määrässä.
  - Esimerkiksi ylioppilastutkintoa suorittavien hakijoiden määrä oli ennen koronapandemian alkua ainoastaan muutamia kymmeniä vuosittain. Vuoden 2023 alussa hakemusmäärä nousi kuitenkin ennätyksellisesti yli 120 hakemukseen.

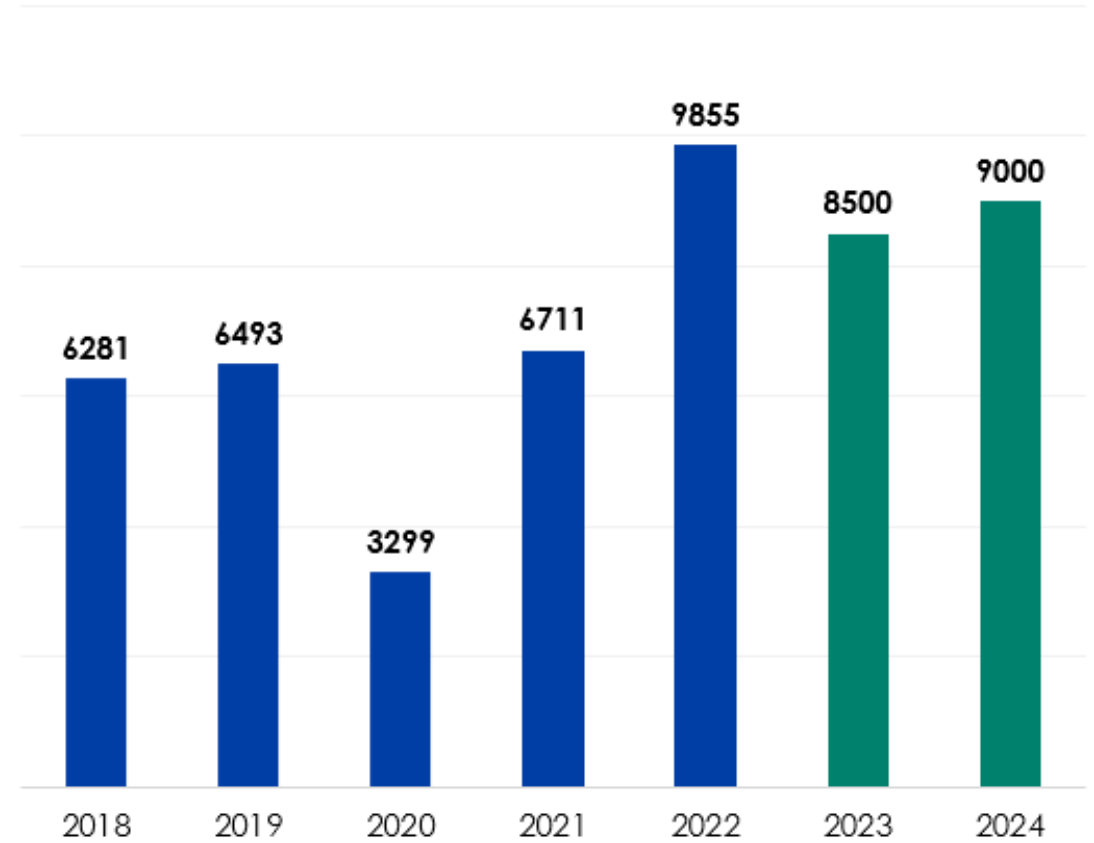
Oleskelulupaa hakevien tutkinto-opiskelijoiden jakautuminen eri koulutusasteille, tammi–toukokuu 2022–2023

Kansainvälisten opiskelijoiden muutto Suomeen jatkuu

- Opiskelijoiden oleskelulupia koskevat lakimuutokset vuonna 2022 lisäsivät Suomeen hakeutuvien kansainvälisten opiskelijoiden määrää.
  - Taustalla on myös koronapandemian vuoksi opintonsa etänä aloittaneiden hakeutuminen Suomeen.
- Hakemusten kokonaismääräksi on arvioitu 8 500 hakemusta vuonna 2023.
  - Alkuvuoden toteuman perusteella voidaan kuitenkin olettaa, että hakemusmäärä tulee nousemaan yli arvioidun tason.
  - Vuoden 2024 hakemusmääräksi arvioidaan 9 000.
- Tulevaisuudessa oppilaitosten aloituspaikkojen määrä vaikuttaa merkittävästi kansainvälisten opiskelijoiden kokonaismäärän kehitykseen.
  - Lisäksi Suomen vetovoima opiskelu- ja asumismaana sekä kansainvälinen kilpailu opiskelijoista vaikuttavat hakemusten kokonaismäärään.
- Koulutusviennin ja erilaisten tutkintomuotojen lisääntyminen tulevat todennäköisesti lisäämään kansainvälisten opiskelijoiden määrää tulevaisuudessa kaikilla koulutusasteilla.
- Suomeen hakeutuvien opiskelijoiden kansalaisuuksissa on havaittavissa muutosta koronapandemiaa edeltävään aikaan. Muutoksen pysyvyydestä ei vielä voida tehdä johtopäätöksiä.

Opiskelijoiden ensimmäiset oleskelulupahakemukset, toteuma vuosina 2018–2022 ja arvio vuosille 2023–2024

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

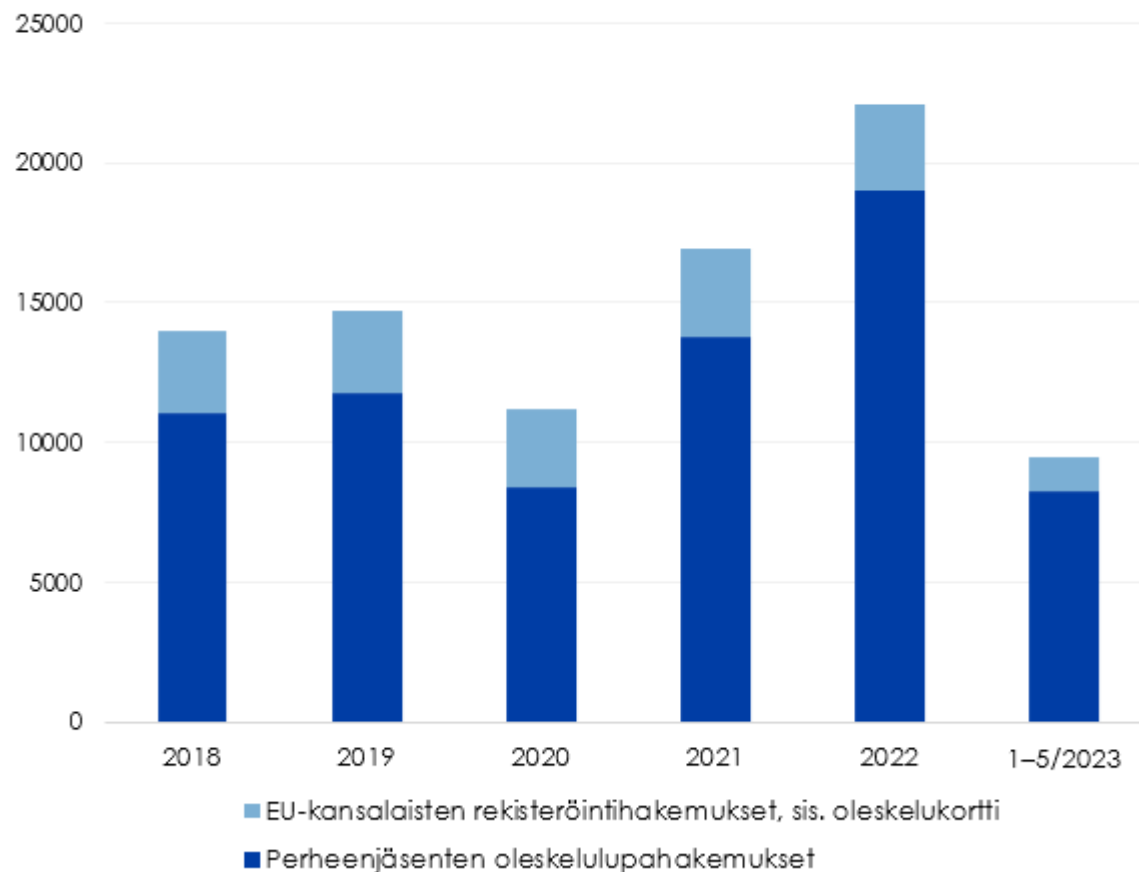
Perheenjäsenet

Perheenjäsenten määrä selkeässä kasvussa

- Perheenjäsenten ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia jätettiin ennätysmäärä vuonna 2022.
- Hakemusmäärä on pysynyt korkealla tasolla myös vuoden 2023 alkupuolella. Tammi-toukokuussa 2023 kasvua oli 21 % suhteessa vuoden 2022 vastaavaan ajankohtaan.
- Alkuvuodesta 2023 oleskelulupia myönnettiin perhesiteen perusteella eniten Venäjän, Intian, Kosovon, Filippiinien ja Sri Lankan kansalaisille.
- Perhesiteen perusteella haettavien EU-kansalaisten rekisteröintien ja perheenjäsenten oleskelukorttien* määrä on pysytellyt pitkään melko tasaisena. Vuosittainen hakemusmäärä on noin 3000.
  - Myönteisiä rekisteröintipäätöksiä tehtiin selkeästi eniten Viron kansalaisille.
- Perheenjäsenten hakemusten määrän kehitys on pitkälti riippuvainen Suomeen suuntautuvasta muusta muuttoliikkeestä. Pitkän aikavälin ennusteena on, että hakemusmäärä tulee jatkossakin kasvamaan, mikäli työ- ja opiskeluperusteinen maahanmuutto kasvaa tai pysyy nykyisellä tasolla.

Perheenjäsenten ensimmäiset oleskelulupa-, rekisteröinti- ja oleskelukorttihakemukset 2018–2023

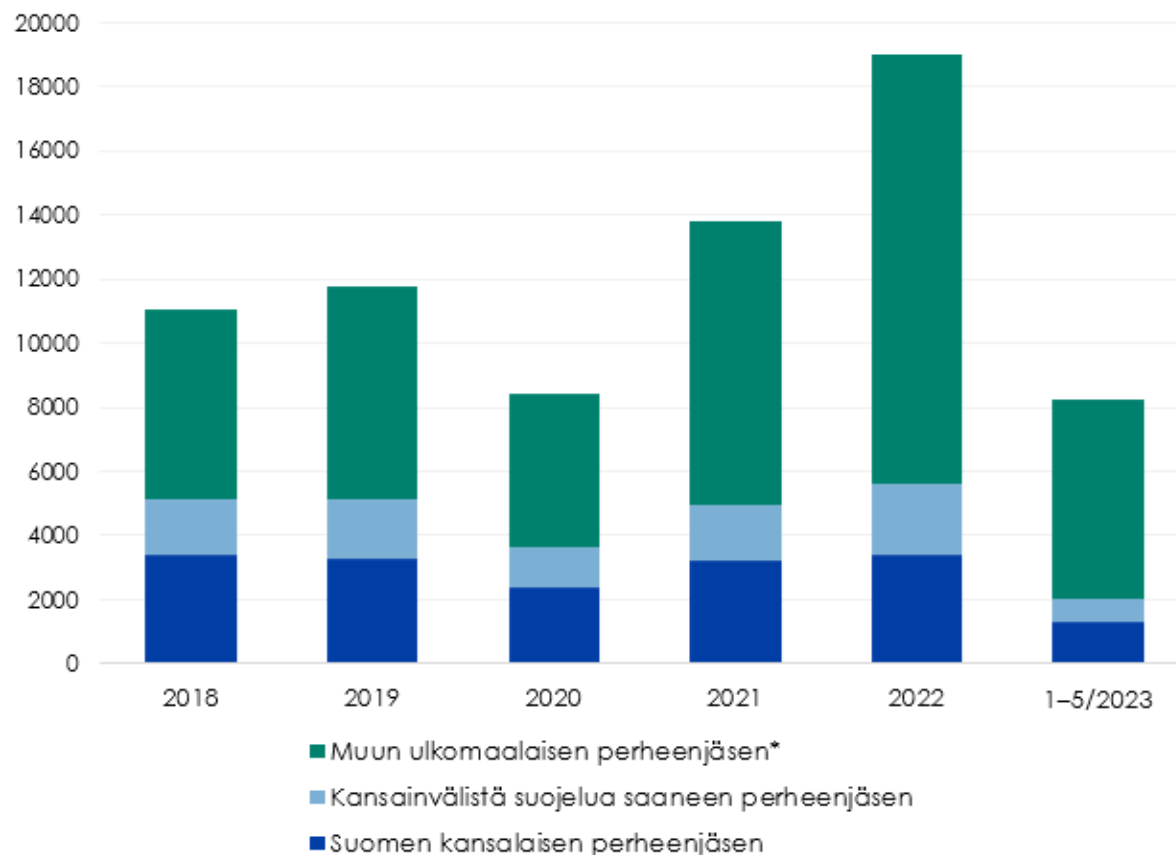

*Perheenjäsenen oleskelukortti voidaan myöntää EU-kansalaisen perheenjäsenelle, joka on itse kolmannen maan kansalainen.

Työ- ja opiskeluperusteisen maahanmuuton lisääntyminen näkyy myös perheenjäsenten oleskelulupahakemuksissa

- Perheenjäsenten oleskelulupahakemusten kokonaismäärän kasvua selittää erityisesti työperäisen maahanmuuton lisääntyminen sekä kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvu Suomessa.
  - Vuoden 2023 alussa 75 % hakijoista haki oleskelulupaa Suomessa opiskelevan, työskentelevän tai muulla perusteella oleskelevan henkilön perheenjäsenenä.
- Kansainvälistä suojelua saaneiden perheenjäsenten osalta hakemuskäärä on vaihdellut ainoastaan hieman vuosittain. Vuonna 2022 hakemuskäärä nousi yli 2000 hakemukseen.
  - Vuoden 2023 alkupuoliskolla hakemuskäärä oli lähes samalla tasolla kuin vuoden 2022 vastaavana ajankohtana.
- Suomen kansalaisten perheenjäsenten oleskelulupahakemusten määrä on pysynyt reilussa 3000 hakemuksessa vuosittain.

Perheenjäsenten ensimmäiset oleskelulupahakemukset 2018–2023

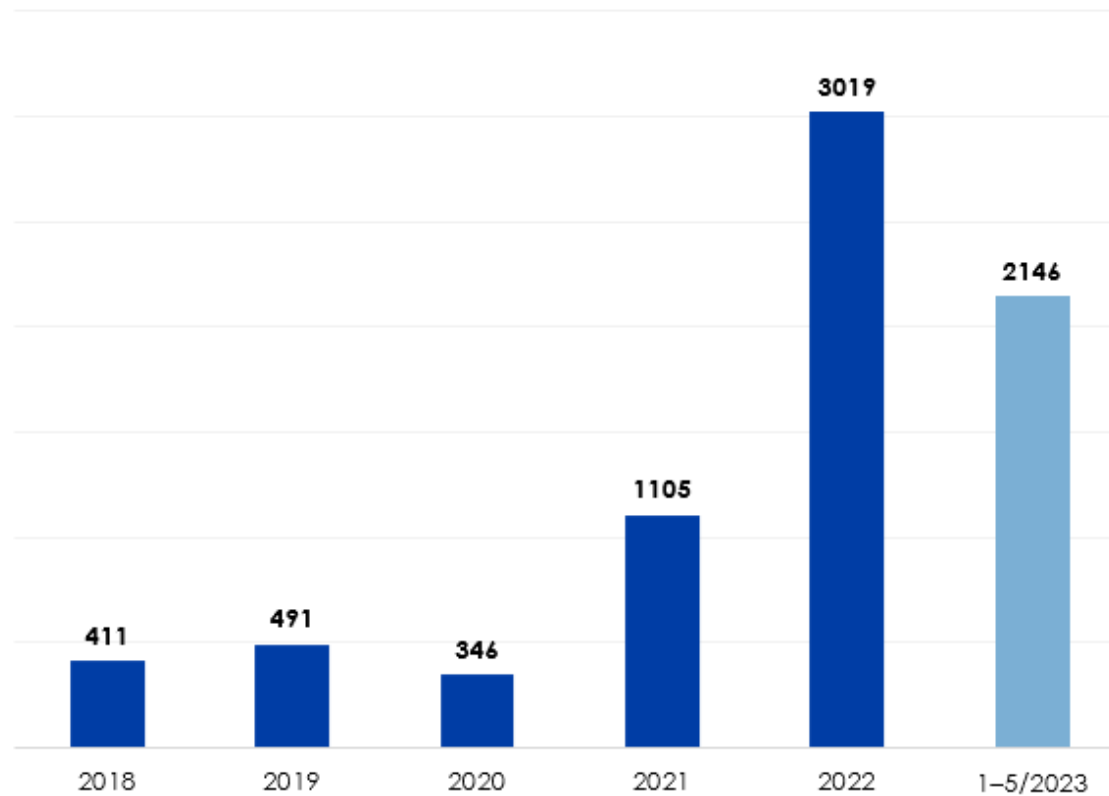

*Suomessa jollain muulla kuin kansainväliseen suojeluun perustuvalla oleskeluluvalla oleskelevan henkilön perheenjäsen.

Perheellisten opiskelijoiden määrä kasvussa

- Opiskelijoiden perheenjäsenten oleskelulupahakemusten määrä on kasvanut merkittävästi vuodesta 2021 lähtien.
  - Määrällisesti suurin osa hakijoista on kuitenkin työntekijöiden ja yrittäjien perheenjäseniä.
- Kasvun taustalla on mm. opiskelija- ja tutkijalain (4/2022) muutos, joka mahdollistaa opiskelijoille aikaisempaa pidemmän oleskeluluvan sekä laajemman työnteko-oikeuden.
- Myös lähtömaiden oma heikentynyt talous- ja turvallisuustilanne (esim. Sri Lanka, Venäjä) voi kannustaa perheellisiä opiskelijoita muuttamaan Suomeen.
- Keskeisimmät kansalaisuudet hakijajoukossa ovat Sri Lanka, Intia, Bangladesh ja Venäjä.

Opiskelijoiden perheenjäsenten ensimmäiset oleskelulupahakemukset 2018–2023

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

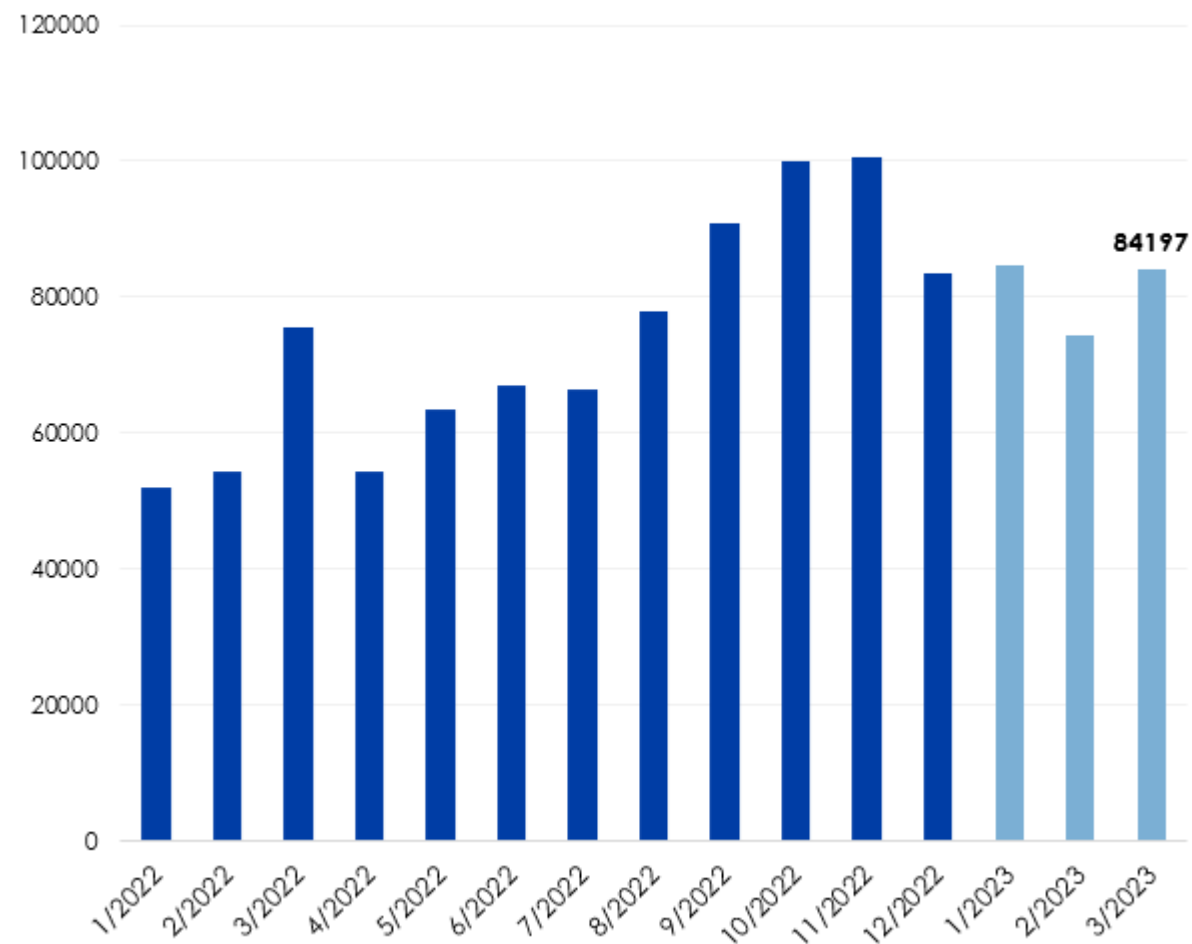
Kansainvälinen suojelu

Turvapaikkahakemukset Euroopassa ennätysellisellä tasolla

- Vuonna 2022 hakemusmäärät Euroopan unionin alueella olivat voimakkaassa kasvussa ja hakemusmäärä ylitti 950 000 rajan ensimmäisen kerran vuoden 2016 jälkeen.
- Maaliskuussa 2023 EU-alueella jätettiin yhteensä noin 84 000 ensimmäistä turvapaikkahakemusta.
  - Koronapandemiaa edeltävänä vuonna 2019 hakemuksia jätettiin keskimäärin 56 000 kuukausittain.
- Vuonna 2022 ja vuoden 2023 alkupuolella hakemuksia jätettiin eniten Saksassa, Ranskassa, Espanjassa, Italiassa ja Itävallassa.
- Kansainvälistä suojelua hakivat eniten Syyrian, Afganistanin, Turkin, Venezuelan ja Kolumbian kansalaiset.
  - Etelä-Amerikasta tulleet hakijat jättivät viime vuonna historiallisen paljon turvapaikkahakemuksia ja trendi on jatkunut myös vuonna 2023. Määrä kasvoi kolmenkertaisesti vuoteen 2021 verrattuna.
- Yksin tulleiden alaikäisten määrä on kasvussa koko EU-alueella. Hakemuksia on jätetty eniten vuoden 2015 jälkeen.

Ensimmäiset turvapaikkahakemukset EU-alueella, 2022–2023

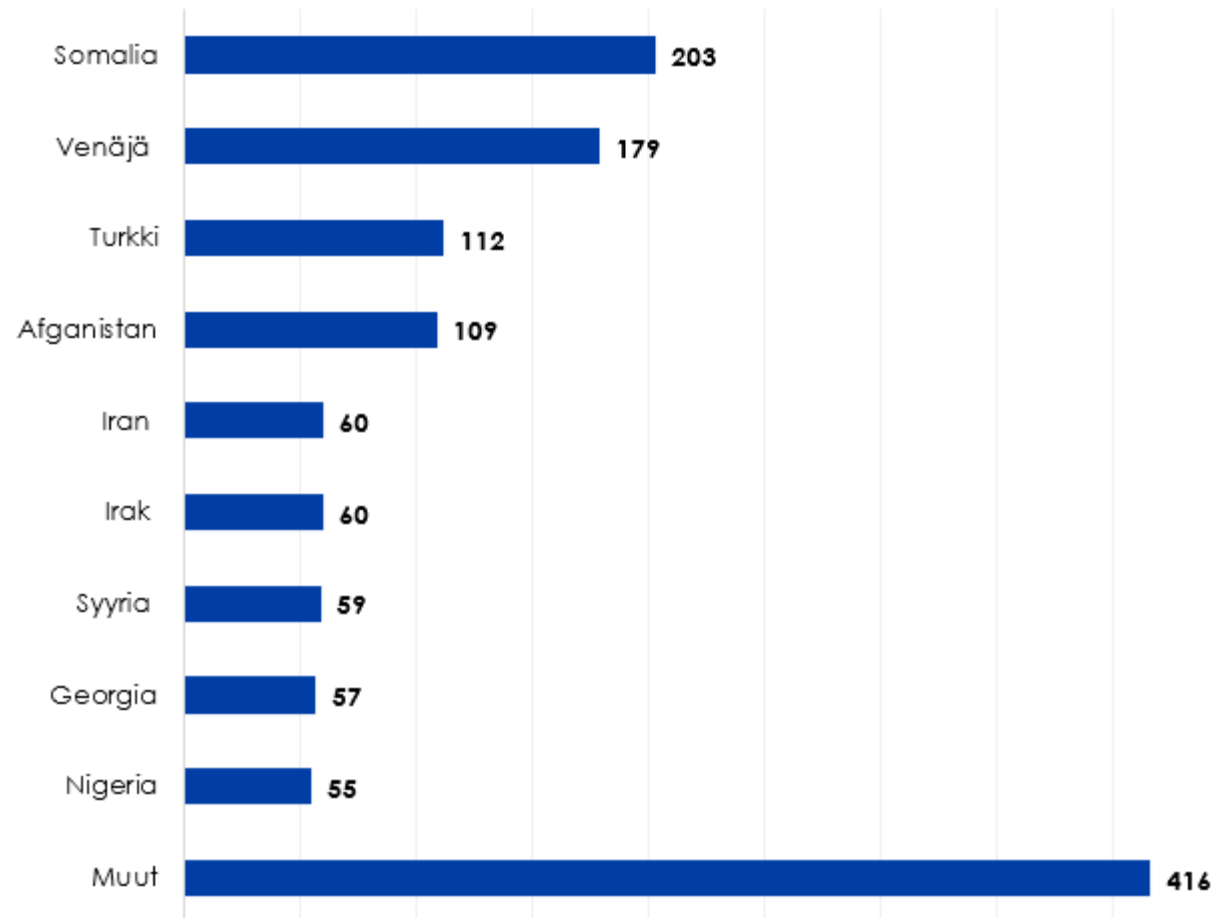
Syitä hakemusmäärän kasvun taustalla

- Vuonna 2022 ja vuoden 2023 alussa Eurooppaan kohdistuvan kasvaneen muuttoliikepaineen taustalla on useita taustatekijöitä, joista keskeisimpiä on koronarajoitusten poistuminen, lähtö- ja kauttakulkumaiden laajat poliittis-taloudelliset ongelmat sekä pitkittyneet konfliktit.
- Vastaanottojärjestelmiä kuormittaa lisäksi Ukrainan sota, jonka myötä noin neljä miljoonaa ukrainalaista on hakenut tilapäistä suojelua EU-alueelta.
  - Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa on lisännyt taloudellista epävarmuutta ja heikentänyt ruokaturvaa globaalisti.
- Korkeiden hakemusmäärien taustalla on myös viisumivapaista maista EU-alueelle tulleiden hakijoiden määrän lisääntyminen.
  - Etelä-Amerikasta tulleista turvapaikanhakijoista suurin osa hakee suojelua Espanjasta, jossa hakijan on mahdollista saada kansallinen suojeluasema.

Euroopan korkeat hakemusmäärät eivät näy Suomessa

- Euroopassa voimakkaasti kasvaneet hakemusmäärät eivät ole heijastuneet hakemusmäärän kasvuna Suomeen.
- Vuoden 2023 alussa Suomessa jätettiin yhteensä 1310 ensimmäistä turvapaikkahakemusta.*
- Eniten turvapaikkaa ovat hakeneet Somalian, Venäjän, Afganistanin, Turkin ja Iranin kansalaiset.
- Suurimmissa lähtömaissa ei ole nähty merkittäviä muutoksia vuoteen 2022 verrattuna.
- Vuoden 2022 maaliskuun jälkeen ukrainalaiset ovat hakeneet pääasiassa tilapäistä suojelua.
  - Ukrainan kansalaiset ovat jättäneet vuoden 2023 alussa ainoastaan yksittäisiä turvapaikkahakemuksia.

Ensimmäiset turvapaikkahakemukset Suomessa 1–5/2023

*Ensimmäisten hakemusten määrä kuvaa uusien maahan saapuneiden hakijoiden määrää.

Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden keskeiset lähtömaat

Somalia

- Etelä- ja Keski-Somalian yleiset turvallisuusolosuhteet ovat pysyneet epävakaina. Epävakautta aiheuttaa erityisesti konflikti Somalian hallinnon ja sitä vastaan taistelevan al-Shabaab-järjestön välillä. Somalimaata ja Puntmaata pidetään turvallisuudeltaan suhteellisen vakaina.
- Maan ruokaturva on heikko. Toisaalta pahimmat skenaarit laajasta nälänhädästä eivät ainakaan vielä ole toteutuneet.
- Somalian kansalaiset ovat tällä hetkellä suurin hakijakansalaisuus. Vuoden 2023 alun hakijamäärät ovat viime vuoteen nähden selkeästi koholla.

Venäjä

- Venäjän kansalaisyhteiskunnan heikkeneminen on kiihtynyt 2010-luvulla. Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa ja sitä seurannut sotasensuuri sekä lainsäädännön kiristäminen ovat kaventaneet vähemmistöjen, riippumattoman tiedonvälityksen ja opposition elintilaa entisestään.
- Venäjän kansalaisten hakemusmäärä nousi selkeästi syyskuussa 2022 julistetun osittaisen liikekannallepanon jälkeen.
- Vuoden 2023 alkupuolella hakemusmäärät ovat palanneet Ukrainan sotaa edeltävälle tasolle.

Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden keskeiset lähtömaat

Afganistan

- Naisten asema Afganistanissa on huonontunut merkittävästi Talibanin valtaannousun jälkeen. Heidän oikeuksiaan ja vapauksiaan on rajoitettu merkittävästi. Joulukuussa 2022 Maahanmuuttovirasto ilmoitti, että kaikille Suomessa turvapaikkaa hakeville afganistanilaisille naisille ja tytöille myönnetään turvapaikka.
- Turvapaikan edellytykset täyttyvät myös tietyiltä alueilta kotoisin olevien hazaroiden ja shiiojen kohdalla. Shiitaukset hazarat ovat perinteisesti olleet syrjittyjä Taliban-liikkeen taholta.
- Linjausten ei arvioida vaikuttaneen Suomeen saapuvien uusien afganistanilaishakijoiden määrään.

Turkki

- Turkissa tehtiin heinäkuussa 2016 epäonnistunut vallankaappausyritys, jota seurasivat presidentin johdolla aloitetut ja yhä jatkuvat puhdistukset valtion toimielimissä ja muualla yhteiskunnassa. Turkin hallitus on syyttänyt vallankaappausyrityksestä muslimisaarnaaja Fethullah Güleniä ja hänen seuraajiaan. Maassa myös rajoitetaan kansalaisten perusoikeuksia.
- Turkin kansalaisten jättämien hakemusten määrä on ollut alkuvuonna 2023 kohonneella, koronarajoituksia edeltävällä tasolla.

Suomeen saapuvien turvapaikanhakijoiden keskeiset lähtömaat

Iran

- Syyskuusta 2022 alkaen Iranissa on esiintynyt levottomuuksiksi laajenneita mielenosoituksia, kun julkisuuteen tuli tieto Iranin siveyspoliisin pidättämän kurdinaisen kuolemasta poliisin hallussa.
- Iranin kansalaisten jättämien turvapaikkahakemusten määrä on ollut alkuvuonna 2023 kohonneella tasolla ja hakemusmäärät ovat palautuneet koronapandemiaa edeltäneelle tasolle.

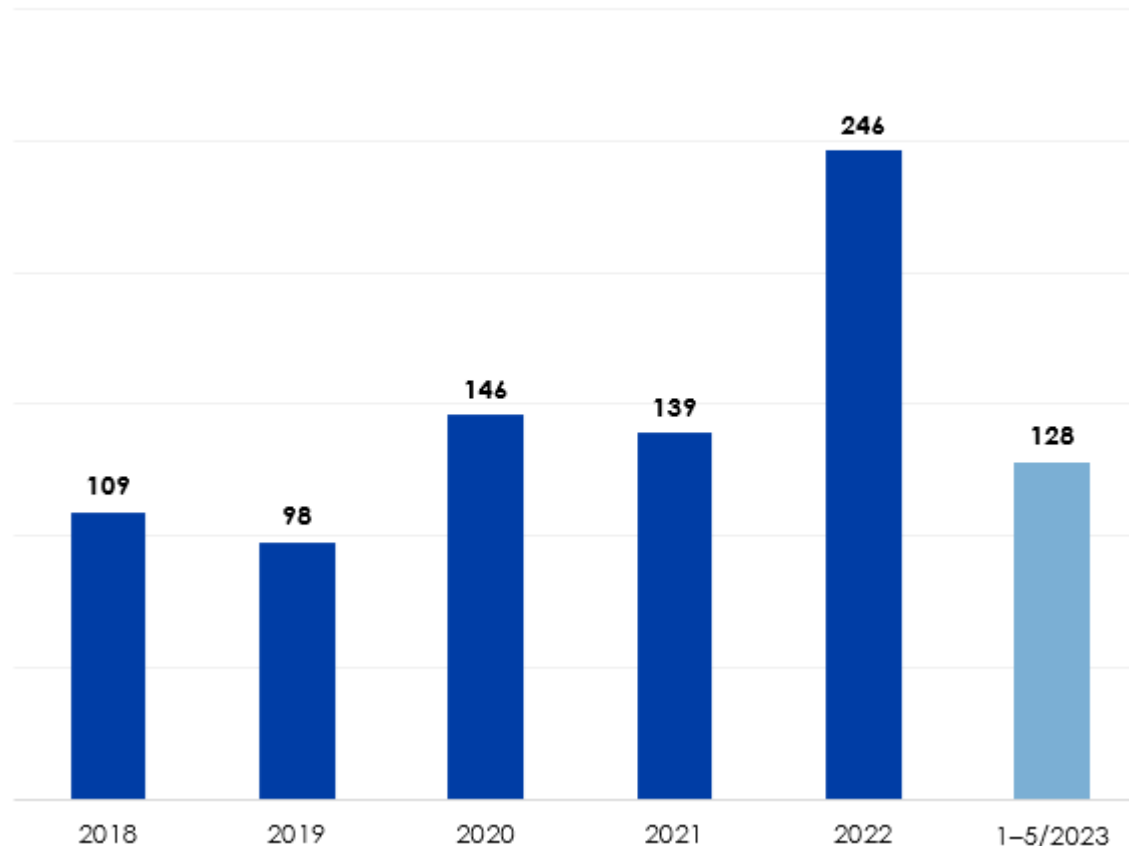
Irak

- Irakin turvallisuustilanne on vaihteleva ja aseellisesta selkkauksesta johtuvaa mielivaltaista väkivaltaa esiintyy etenkin maan keskiosissa. Konfliktin intensiteetti ja siitä johtuvan mielivaltaisen väkivallan riskin taso vaihtelee alueittain.
- Irakin kansalaisten uudet turvapaikkahakemukset ovat pysyneet koronapandemian jälkeen matalalla tasolla.

Yksin tulleiden alaikäisten määrä kasvussa

- Vuonna 2023 alkupuolella Suomesta haki turvapaikkaa yhteensä 128 yksin tullutta alaikäistä.
  - Hakijamäärä on ollut kasvussa syksystä 2022 lähtien.
- Suurimmat kansalaisuudet hakijoiden joukossa ovat Somalia (74 hakemusta) ja Afganistan (24 hakemusta).
  - Viime vuoteen verrattuna suurimmissa lähtömaissa ei ole tapahtunut muutoksia. Viime vuonna kolmanneksi eniten yksin tulleita alaikäisiä tuli Ukrainasta.
- Alaikäishakijoiden määrän lisääntyminen on havaittu ilmiönä muuallakin Euroopassa. Viime vuonna yksin tulleet alaikäiset jättivät yhteensä 43 000 hakemusta EU-alueella.

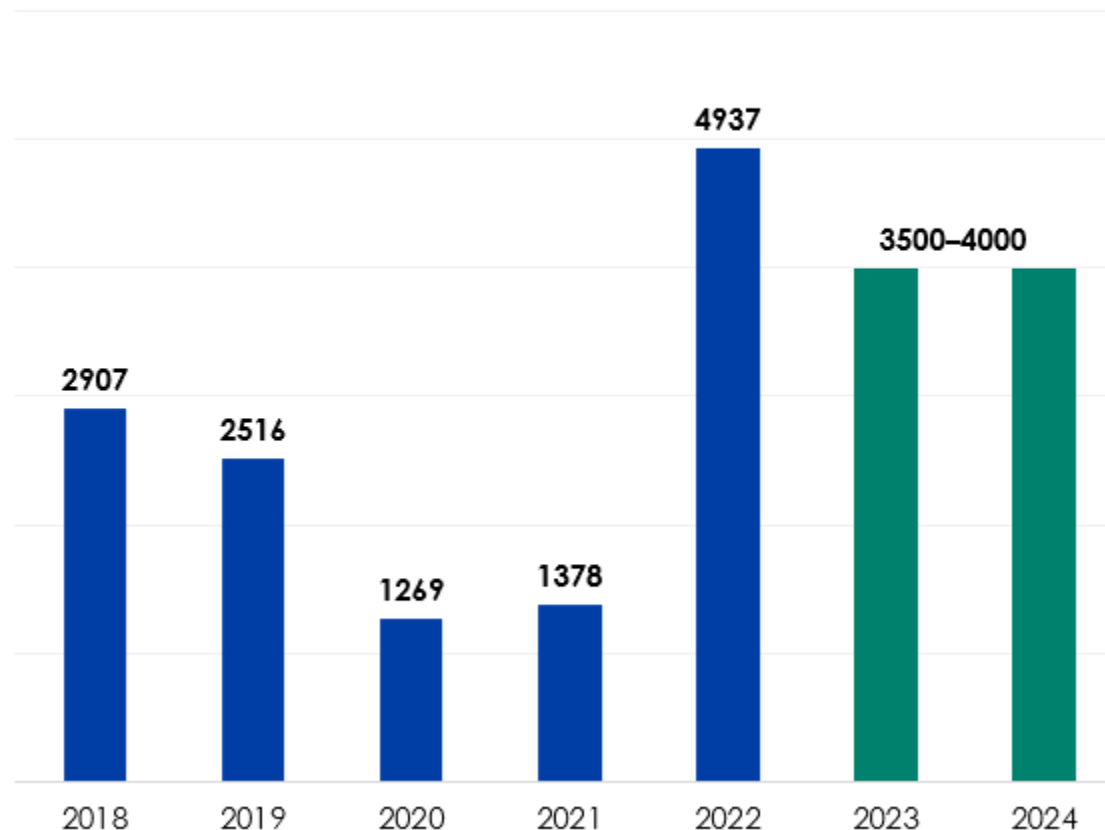
Yksin tulleet alaikäiset, turvapaikkahakemukset 2018–2023

Turvapaikkahakemusten kehitys tulevina vuosina

- Arvion mukaan Suomessa jätetään vuosina 2023 ja 2024 noin 3500–4000 uutta turvapaikkahakemusta vuodessa.
- Euroopan unionin alueelle kohdistuvan muuttoliikepaineen odotetaan jatkuvan korkeana vuoden 2023 ajan. EU-alueen korkeiden hakemusmäärien voidaan olettaa heijastuvan viiveellä myös Suomeen.
- Tällä hetkellä Suomen alhaiseen hakemusmäärään ovat vaikuttaneet muun muassa Euroopan sisä-ulkorajavalvonta sekä Suomen maantieteellinen sijainti.
- Turvapaikkahakemusten osalta hakemusmäärien nopeat ja yllättävät muutokset ovat mahdollisia.

Ensimmäiset turvapaikkahakemukset, toteuma 2018–2022
ja arvio 2023–2024

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

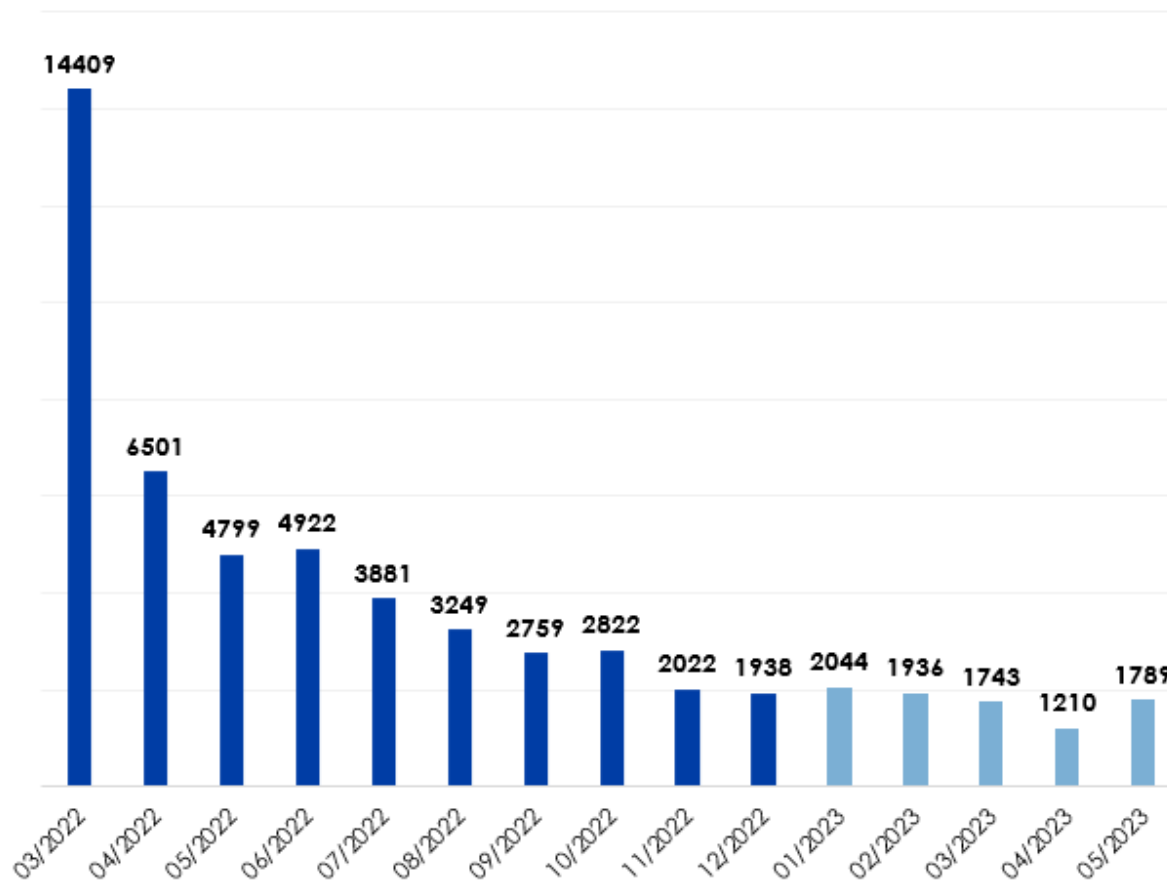
Tilapäinen suojelu

Tilapäisen suojelun hakemukset laskusuunnassa

- Vuonna 2022 Suomeen saapui yhteensä 47 302 tilapäisen suojelun hakijaa.
  - Tilapäinen suojelun hakijat eivät ole turvapaikanhakijoita, vaan lupatyyppi perustuu EU:n tilapäisen suojelun direktiiviin, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2022.¹¹
- Tilapäisen suojelun hakemuskäärät kääntyivät laskuun loppuvuodesta 2022.
  - Talven tulo ei vaikuttanut hakemuskäiriin kasvattavasti, vaan hakemuksia jätettiin talvikuukausina tasaisesti.
- Vuoden 2023 alun aikana tilapäisen suojelun hakijoita on ollut yhteensä 8722.
- Hakemuksia jätettiin toukokuussa 2023 noin 400 viikossa.

Tilapäisen suojelun hakemukset 3/2022–5/2023

Muiden kansalaisuuksien hakemusmäärä pysynyt matalana tammikuun jälkeen

- Ukrainan kansalaisten ohella Suomeen saapuu tilapäisen suojelun hakijoina myös muiden maiden kansalaisia. Muiden kuin ukrainalaisten tilapäistä suojelua hakevien määrä on kuitenkin vähäinen.
  - Suomeen saapuneista muista kuin Ukrainan kansalaisista suurimmalla osalla on ollut oleskelulupa Ukrainaan.
- Muut kuin Ukrainan kansalaiset jättivät vuoden 2023 toukokuuhun mennessä yhteensä 420 hakemusta.
  - Hakijoista 71 on Venäjän kansalaisia.
- Hakemusmäärä nousi hetkellisesti marraskuusta 2022 alkaen, kunnes määrät kääntyivät jälleen laskuun tammikuussa 2023.
  - Hakijoiden joukossa oli erityisesti Nigerian, Intian ja Marokon kansalaisia.
  - Kasvua selitti hakijoiden Euroopan sisäinen siirtyminen sekä Schengen-valtioiden toisistaan eroava tilapäisen suojelun direktiivin soveltamiskäytäntö.

Tilapäisen suojelun tarpeen arvioidaan jatkuvan vielä vuonna 2024

- Ukrainan sodan kesto ja laajuus sekä Ukrainan humanitaarisen tilanteen kehittyminen ovat ensisijaiset vaikutustekijät, kun arvioidaan Suomeen saapuvien tilapäisen suojelun hakijoiden määrää.
- Myös vastaanottokapasiteetin kehitys Ukrainan naapurimaissa ja Baltiassa on yksi keskeisistä hakemusmääriin vaikuttavista tekijöistä.
- Helmikuussa 2023 tehdyn arvion mukaan Suomeen saapuu tänä vuonna 20 000–30 000 tilapäisen suojelun hakijaa. Vuonna 2024 hakijoita arvioidaan saapuvan 10 000–15 000 henkilöä. Arvio kuvastaa odotusta sodan aiheuttaman muuttoliikkeen jatkumisesta edelleen vuonna 2024.
- Muut Pohjoismaat ovat muodostaneet samansuuntaisia arvioita sodan myötä tilapäistä suojelua hakevien määristä.
- Koska Ukrainan sodan ja siitä seuraavan pakolaisuuden kehittymistä on vaikeaa ennakoida, liittyy vuoden 2023 ja 2024 hakemusmäärien arvioihin merkittäviä epävarmuustekijöitä.

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

